

TIEN VARRELTA.

Ensimmäinen salatieteellinen maailmankongressi (Erster internationaler okkultistischer Kongress) on meille lähettänyt kutsumuksensa osanottoon. Kongressi, joka pidetään Berlinissä 16-24 p:nä lokakuuta 1914, näyttää kaikesta päättäen muodostuvan suurenmoiseksi. Kongressi on lähtenyt tieteelliseltä taholta ja sen „neuvostossa on pelkkiä kuuluisuuksia eri maista, kuten Sir Oliver Lodge ja prof. Crookes Englannista, prof. Charles Richet ja Bergson Ranskasta, prof. Flournoy Sveitsistä, Ochorowicz Puolasta, Morselli Italiasta, Lehmann Tanskasta, y. m., y. m., kaikki hyvin tunnettuja tiedemiehiä. Vielä noin 50 nimitettyä professoria ja tohtoria on luvannut jokapäiväistä osanottoa, ja luvattujen esitelmien sarjasta jo näkyy, miten suunnattomaksi jo on kasvanut tämän uuden tieteen ala. Runsaasta luettelosta mainittakoon: Mantikka eli loitsutiede, Unet ja telepatia, Hermo-voiman fyysillisiä vaikutuksia, Mediumistisia kokemuksia, Jooga, Alitajunnan vaikutusta lapsen kasvatukseen ennen syntymää, Ihmisen, eläinten ja kasvien säteily, Mediumistinen taide, Ajatuksen valokuvaus, Palamattomuus-ilmiö, Erotisen hetken merkitys okkultisena ilmiönä, Japanilaista salatiedettä, Buddhalaisuus ja salatiede, Sielun luova voima unessa, Taiteilijoitte inspiratsioni.

Kongressin yhteydessä pidetään useita koe-istuntoja, sekä yksinomaan tieteellisiä että suurempaa yleisöä varten. Kongressin yhteyteen on järjestetty suuri näyttely. Täysimaksu kaikkiin tilaisuuksiin 100 Rmk., vähemmät piletit 30: —, 20: —, 10: —, jotka oikeuttavat vain johonkin esitelmään. Konferenssin toimisto Berlin W. 62, Lutherstrasse 27.

Ajattelevia kotieläimiä. Tietäjän syyskuun n:ossa oli esitys „Ajattelevista hevosista“, jotka nyttemmin ovat jo tulleet maankuuluiksi. Nyt on myöskin samoja todistuksia selvästä ajatustoiminnasta muissa kotieläimissä. Tri Olivier julkaisee *Revue des Sciences* nimisessä tieteellisessä julkaisussa kertomuksen eräästä koirasta, joka on kehittänyt kokonaisen keskustelukielen, kuten nuo hevoset. Erään tri Moekel'in vaimo Mannheimin kaupungissa Saksanmaalla opetti poikaansa laskemaan. Rolf niminen koira oli läsnä, ja kun rouva piloillaan kysyi siltä, tiesikö se, mitä kaksi kertaa kaksi on, vastasi se iloisesti käpälällään taputtaen häntä kädelle neljä kertaa. Tämä antoi aihetta koesarjaan, jolloin huomattiin, että koira saattoi hyvin toimittaa kaikki helpommat laskutehtävät. Ei aikaakaan, niin siirryttiin kirjaimistoon ja koiran kanssa sovittiin 25 kirjainmerkistä, jolloin pian voitiin saada monenlaisia vastauksia. Jopa koira ominpäinkin, kuten hevoset, alkoi antaa sanomia ja „kirjeitä“. Muutamia esimerkkejä: lib hd lol dirr (*Lieb hat Lol dir* = Lol l. Rolf rakastaa sinua); *mudr nid weinn lol w* (*Mutter nicht weinen, Lol weh* = Äiti ei saa itkeä, Lol'in tekee pahaa). Aivan niinkuin hevoset, Rolfkin jättää pois ääntiöitä kerakkeitten välistä. Koira osottautuu oppivaiseksi lapseksi, enemmän intuitiviseksi kuin järkeileväksi.

Monet saksalaiset ja ulkomaalaiset oppineet ovat käyneet koiraa tutkimassa ja tulleet vakuutetuiksi sen kyvyistä. — Alkavatko ihmistä lähellä olevat eläimet herätä itsetietoisuuteen?

Teosofien siirtola Sveitsin rajalla. T:ri Rudolf Steiner ja hänen kannattajansa ovat viime syksystä asti tehneet suunnattomia rakennustöitä Dornachissa, lähellä Baselia. Täällä ihmeen luonnonihanassa seudussa vuoristorinteellä on kohoamassa jättiläismäinen tempplerakennus, jonka pinta-ala jo on 4,000 neliökilometriä. Sen nimenä on „Johannisbau“ ja 500-miehinen työmiesjoukko on väsymättömässä toimessa sen valmistamisessa. Piirustukset suunnittelee t:ri Steiner itse, mutta paljon taiteilijoita on liittynyt samaan yritykseen. Maata on hankittu n. 80,000 neliometriä ja suuri joukko tämän liikkeen kannattajia aikoo asettua tänne asumaan kauas suurkaupunkien hälinästä. Ympäröivä kansa on hämmästynyt näistä ihmeellisistä rakennustöistä, ja huhujen satuverkko jo ympäröi noita vuorilinnoja. Päähuone, suunnaton kupooli, jonka läpimitta on 50 metriä, tulee mitä rikkaimmalla ja vaikuttavimmalla tavalla sisustetuksi; 50 taiteilijaa on mukana vain tässä koristetyössä. „Innokas kiire vallitsee tuolla ylhäällä laajoilla rakennuspaikoilla. Missä vähän aikaa sitten kukkulat, metsät ja kalliot lepäsivät uneksivassa yksinäisyydessä, kuuluu nyt työn sataääninen hälinä. Tämän vuoden lopulla pitäisi mahtavan rakennuksen valmistua“, sanoo *Dagens Press*, joka asiata selostaa.

Tuonenkylän kesäkurssit. Sen lisäksi, mitä „Toimittajalta“ otsakkeen alla on sanottu näiden ohjelmasta, voimme vielä mainita, että Veikko Palomaa tulee pitämään kaksi luentoa seuraavista aineista: 1. Katsaus sieluelämän salakammioihin. 2. Karmallinen ja astrologinen kohtalo.

Jyväskylässä on viime syyskuusta saakka työskennellyt pieni teosofinen lukupiiri, kokoontuen sunnuntai-illoin vuoroin kunkin jäsenen luo. Näissä tilaisuuksissa on luettu teosofista kirjallisuutta ja luetun johdosta keskusteltu. Toiminta on tähän asti liikkunut yksinomaan omassa keskuudessa. Ensimmäinen yritys vaikuttaa ulospäin tehtiin kuitenkin äskettäin. Eräs lukupiiriin kuuluva, teosofisille aatteille lämminsydäminen kansalainen lahjotti näet kaikki suomenkieliset teosofiset kirjat ja „Oman-tunnon“ ja „Tietäjän“ edell. vuosikerrat valmiiksi sidottuina kaupungin kirjastoon, jossa ne nyt ovat laajempainkin joukkojen saatavina. Että asioita tuntematon yleisö olisi tilaisuudessa seuraamaan teosofista työtä ja liikettä, antoi hän myöskin „Tietäjän“ juoksevan vuosikerran kaupungin lukusaliin. Lukupiiri toivoo mr. H:n lahjotuksesta paljon ja on kiitollinen hänelle. — Keskuudessamme elää harras toive saada tänne tuonnempaan, ehkä jo ensi syksynä teosofinen looshi.

O. K.

Ihailtavaa inmostusta on osottanut viime talvena Kurikan Etisijä-looshi perustamalla paikkakunnalle teosofisen lainakirjaston. Looshissa on ainoastaan 6

jäsentä, mutta kun kukin lahjotti kirjastoon omat kirjansa kertyi niitä sinne kokonaista 207 kpl. Tosin olivat useimmat niistä vain nidottuja, mutta koko viime talven kokoontuivat looshin jäsenet joutoaikoinaan, se on sunnuntaisin opettaja Mustosen luo sitomaan kirjoja. Ja kiitos opettaja Mustosen taidon, hyvän työnjaon ja ennen kaikkea suuren innostuksen saatiin kaikki kirjat sidotuiksi vahvoihin kirjastokansiin, ja kun eräs jäsenistä vielä oli lahjottanut väliaikaisen kirjakaapin, voitiin kirjasto avata yleisön käytettäväksi 5 p:nä huhtikuuta. Kirjasto on puheenjohtaja hra M. Virtasen kotona ja avoinna joka sunnuntai 12-2. Kirjoja on tähän mennessä, kun kirjasto on ollut auki vasta 5 kertaa, lainattu 126 nidettä. Voidaksemme paremmin käsittää miten suuri innostus täälläkin on teosofiaan ja kuinka suuri tuo lainattujen niteitten lukumäärä oikein on, mainitsen vertaukseksi, että lainattujen niteitten lukumäärä oli *koko* viime vuonna Kurikan Opettajakirjastossa 42 kpl. ja kunnankirjastossa 96 kpl. Ja kuitenkin ei Kurikka suinkaan ole suotuisinta alaa teosofialle, mutta tuntuu siltä, että mielet ovat herkkiä ja valmiita sitä kaikkialla vastaanottamaan. Tarvitaan vain jotain vähän voimakkaampaa ulkonaista sysäystä, jotta he heräisivät arkipäiväisyyden uuvuttavasta unesta, ja ryhtyisivät itse ajattelemaan ja ennen kaikkea toimimaan teosofisesti.

I.

Teosofisen Seuran jäsenluku on viime vuoden lopussa Presidentin vuosikertomuksen mukaan 22,744. Näistä tuli Intian osalle 5,890, Pohjois-Amerikan 4,145, Englannin 2,280, Ranskan 1,327, Australian 1,203, Hollannin 1,172; muissa seitsemässätoista osastossa oli kussakin alle tuhannen jäsentä. Looshien lukumäärä oli 952 toimivaa ja 97 nukkuvaa. Uusia jäseniä oli vuoden 1913 kuluessa tullut T. S:aan 4,073. Nämä luvut eivät ole suuria, kun ajattelee, että Teosofinen Seura käsittää koko maapallon, mutta ottamalla lukuun kaikki liikkeet, teosofis-, antroposofis- y. m. nimiset, joiden synnyn T. S. on aiheuttanut, kasvanevat yllämainitut numerot ainakin kaksinkertaisiksi.

Tietäjän tämä numero ilmestyy 56-sivuisena. Ensi kaksoisnumero ilmestyy elokuussa.

Salatiedettä omin päin. Tämä kirja näkyy voittaneen lukijainsa suosion. Silloin tällöin saapuu meille yksityiskirjeissä kiittäviä arvosteluja siitä.

Palaammeko maan päälle? Sarjan „Puheita Suomen kansalle“ ensimmäinen numero on hyvin mennyt kaupaksi. Ostajat yksimielisesti sitä kiittävät erinomaiseksi propagandalehdiksi. „Materialistitkin siihen ihastuvat“, kertoi eräs, joka on useampia satoja levittänyt. Muuan lukija on sanonut, että se on ainoa teosofinen kirja, minkä hän toistaiseksi on ymmärtänyt.

Teosofinen naisliitto toimi maaliskuun 15 päivänä juhlan köyhien lasten hyväksi raittiusyhdistys Koiton salissa pitkällä ja arvokkaalla ohjelmalla. Siitä huolimatta juhlamme yleisön puolelta sai vähän kannatusta, joten tämä kärsivien lasten auttamishomma ei vielä onnistunut. Samoin pidettiin toisena pääsiäispäivänä toinen juhla Bulevardin 7:ssä saman asian hyväksi, vaan melkein tyhjälle huoneelle. Ohjelmakin oli niin arvokas, että olisi toivonut salin täyteen yleisöä. Tohtori Hammar lauloi, rouva Salo lausui ja rouva Vuorenjuuri puhui niin lämpimän sanoin juuri noiden pienten lasten kärsimyksistä. Puhuja m. m. erittäin painosti, millä sanoilla me lapsia puhuttelemme ja kuinka vakavia tulisi olla ne sanat, joita me lapsille lausumme. Hän valaisi tätä lasten kasvatusta lukuisin esimerkin, kuinka voidaan kasvatuksella turmella lapsia tai kasvattaa heistä sankareita.

V. H.

Kesäkurssien mietiskelyhetki. Ystävämme H. K. kirjottaa: „Koska karmani taasen tuntuu estävän tulemasta kesäkurssille, joihin sydämessäni olen toivonut, niin toivon puolestani niille korkeimman siunausta: ikuisuuden rauha levätköön kaikkien osaaottavain sydämissä! Olen ajatellut, että eikö voitaisi liittää näihin kesäkurssisiin yleisempi ajatushetki, jolloin voisivat kaikki kansamme teosofit ottaa osaa siihen. Ylisihteeri voisi määritellä mietiskelymuodosta sekä ajasta. Olisihan hauskaa, että saisimme koko kansamme teosofit yhtymään samaan mietiskelyyn, jolloin rakentaisimme voimakkaan ajatus-aallon, jonka tenho kohottaisi yhä useampia yhtymään samaan voimavirtaan.“

Mietiskelyn siunaus. Sama H. K. kirjottaa: „On ihmeellistä, kuinka sanomattoman ihanaksi muuttuu elämämme, kun antaudumme hyvälle. Olen käyttänyt sellaista menettelytapaa, että olen joka aamu herättyäni ottanut mietiskelyhetken jonkun asian kirkastamiseksi, ja sitten olen sydämessäni päättänyt elää puhtaasti, ajatella puhtaasti ja tuntea puhtaasti. Illalla levolle laskeutuessani olen aina tarkastanut, olenko elänyt niin, olenko rakentanut hyvää ja vaikuttanut rauhaa. Kun me alamme tuntea hyvää, niin meidän elämästä häviää katkeruus ja rauha valtaa meidät.“

Korjattavaa. Tietäjän huhtik. numeron „Katsaus moraalin ytimeen“-nimisessä kirjoituksessa olivat seuraavat eksyttävät painovirheet:

Sivu 169, 11 r. ylh. „esitellä“ tulee olla „eritellä“;

„ „ 22 „ „ „rauhalliset“, tulee olla „vanhoilliset“,

Sivu 169, 15 r. alh. „esitellä“, tulee olla „eritellä“,

„ 170, 17 „ ylh. „kehittämisestä“, tulee olla „hävittämisestä“.

Mrs. Besantin kuva. Theosophical Publishing Society on kustantanut uuden onnistuneen kuvan Mrs. Besantista. Se on painettu tummanruskealla värillä ja sen

suuruus on 40 × 52 cm. Hinta Smk. 1: 50 (postitse 1: 65). Saatavana Teosofisesta Kustannusliikkeestä. Hankkikoon jokainen looshi itselleen tällaisen kuvan.

Lahjoja teosofiselle liikkeelle. „Maakassa“ on vastaanottanut: S. 400: —. „Tempelirahasto“ 264: —.

Uutta ruotsinkielistä kirjallisuutta myytävänä:

G. H. Liander:Teosofien, vad den är och vad den lär. 1: 90 (postitse 2: 05).

Rudolf Steiner:Teosofi. (2:n painos) 3: — (postitse 3: 25).

C. A. Walleen:Ett genmäle. (Föredrag d. ¹³/₁ 1914 med anledning av Anna Maria Roos' bok „Teosofi och teosofier“) —:75 (postitse —:80).

Tietäjän toimituksella on myytävänä vuosien 1905-06, 07 Omantunnon ja 1908 Tietäjän numeroita. Niiden hinta on nyt alennettu tavattoman helpoksi, jotta jokainen teosofi voisi käyttää niitä teosofiseen levittämistyöhön. Niiden hinta on ainoastaan 5 p. 1 kpl., 10 p. 3 kpl., 1: 60 50 kpl, ja 100 kpl. 3: —; siis yhtä huokeat kuin lentolehdet, jotka nyt ovat loppuunmyytyt. Lähetysmaksu on 1 kpl. 10 p., 3 kpl. 20 p.; 50 kpl. postitse 1: 20, rautateitse = 100 kpl.; 100 kpl. postitse 2: 20, rautateitse joko 60 p., 1: — tai 1: 60 (matkan pituuden mukaan). Tilattaessa ilmottakaa haluatteko jonkun erityisen vuoden vihkoja.

Ryhtykää jokainen kesäksi levittämään näitä sisältörikkaita lehtiä!

Uusia kirjoja. Teosofinen Kustannusliike on julkaissut seuraavat uutuudet:

C. W. Leadbeater, Selvänäköisyys. Englannin kielestä suomentanut Hugo Valvanne. Hinta 2: —, sid. 3: —.

Willie Angervo, Ristin ahdas portti y. m. esitelmiä. Hinta 1: —, sid. 2: —.

Pekka Ervast, Kirkonopin teosofia. Hinta 1: —, sid. 2: —.

Piakkoin valmistuu Teosofisen Kirjakaupan jaettavana

V. Oksa, Orjat. Kertomus. Hinta 2: —.

Kesäkuussa ilmestyy

G. R. S. Mead, Apollonios Tyanalainen. Engl. suom. Hugo Valvanne. Hinta noin Smk. 2: —.

(Tietäjä 1914 Touko- ja kesäkuu N:o 5-6, ss. 247-252)